

Урок 40. УРОК РОЗВИТКУ ПИСЕМНОГО МОВЛЕННЯ. ВИБІРКОВИЙ ПЕРЕКАЗ ТЕКСТУ З ЕЛЕМЕНТАМИ ОПИСУ

Дата _____

Клас _____

Мета: вдосконалювати навички учнів переказувати текст; вчити записувати переказ тексту з елементами опису; розвивати усне і писемне мовлення; збагачувати словниковий запас школярів; виховувати любов до природи, до пташок.

Хід уроку

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

Пролунав дзвінок.
Починаємо урок.
Працюватимемо старанно,
Щоб почути у кінці,
Що у нашій дружній класі
Діти — просто молодці.

II. АКТУАЛІЗАЦІЯ ОПОРНИХ ЗНАНЬ

— Відгадайте загадку.

- Прилетіли гості,
Сіли на помості.
Без сокири, без лопати
Поробили собі хати. (Пташки)

— А яка пора року надворі?

— До чого готуються птахи?

— Які з птахів відлітають у теплі краї? (Учитель на дошці виставляє малюнки із зображенням різних птахів.)

— Чому більшість птахів відлетіла у вирій?

— Які птахи не відлетіли і чому?

— Ми, люди, живемо серед природи, постійно з нею спілкуємося. То бігаємо й граємося із собачкою, котиком, то виганяємо їх на вулицю, коли набридне. Спочатку дивуємося співу солов'я, а потім саджаємо його в клітку. Байдуже ламаємо гілку з дерева, оббиваємо цвіт яблуні... І ніколи не замислюємося, що все навколо нас живе, воно дихає, росте й по-своєму говорить. Цікаво, а що думають про нас, людей, горобчик, шпачок чи ворона? Або, наприклад, дикі гуси?

III. ПОВІДОМЛЕННЯ ТЕМИ ТА МЕТИ УРОКУ

— Сьогодні ми ознайомимося із життям пташок з приходом холодів, навчимося переказувати текст з елементами опису. Будьте уважні, спостережливі. Розвивайте свою пам'ять, творчість. Успіхів вам!

Вправа «Очікування»

— Чого очікуєте від уроку?

IV. ВИВЧЕННЯ НОВОГО МАТЕРІАЛУ

1. Робота за малюнком до вправи 146 (с. 67)

— Розгляньте уважно малюнок.

— Кого ви бачите на малюнку?

— Куди збирається гуска, зображена на задньому плані малюнка?

— Чому ви так вважаєте?

— Опишіть птахів на передньому плані. Які вони?

— Чому гусак зажурився?

— Що ж насправді сталося з птахами, яка біда їх спіткала? Про це ми дізнаємося, прослухавши оповідання М. Вінграновського «Гусенятко».

2. Робота в «Зошиті з розвитку писемного мовлення»

3. Фізкультхвилинка

Стали, діти, біля парт.
Кожен з вас здоров'я варт.
Піднімайте руки вгору,
Сонце сили додасть хворим.
Присідайте до землі,

Будуть сили немалі.
А тепер взяли за руки,
Хай покинуть слабкість й муки.
Нам же далі працювати,
То й здоров'я треба мати.

4. Самостійна робота учнів

— Напишіть вибірковий переказ, використовуючи слова, що описують птахів.

5. Самоперевірка робіт

6. Колективне слухання та редагування кількох учнівських робіт

7. Хвилинка-цікавинка

Зграя гусей летить у вигляді клину. Така форма збільшує дальність перелітоту зграї удвічі. Коли передній гусак утомлюється, інший гусак займає його місце.

Гуси мають сильну прихильність до інших у своїй групі. Якщо гусак захворів або поранений, декілька інших гусей може вийти з клину, щоб допомогти і захистити його.

Гуси обирають собі пару у віці трьох років. Якщо один із пари помирає, то гусак (*гуска*) тужить декілька років, перш ніж обрати нового партнера, або може навіть залишитися наодинці.

Гуска будує гніздо, зриваючи пір'їнки з тіла. Щоразу, коли вона покидає гніздо, маскує його гілками і листям. Упродовж цього часу гусак-самець стоятиме десь поблизу, щоб стежити за ним, але не занадто близько, щоб не видати розташування гнізда для хижаків.

Середня тривалість життя гусей складає близько 25 років.

Через добу після народження гусенята вже щосили плавають.

Один раз на рік у дорослих гусей починається лінка, і вони не в змозі літати 6 тижнів. На цей час вони оселяються біля водойм, щоб у разі небезпеки уплисти від хижака.

V. ПІДСУМОК УРОКУ

Гра «Назви птахів на Г»

Горобець, глухар, гуска, галка...

— Чого навчалися на уроці?

— Що нового дізналися?

— Що можемо пообіцяти птахам?

— Ось обіцянка поета:

Ніколи не зробимо шкоди
Ми пташці у ріднім краю.
Нехай заселяють природу —
Співають для нас у гаю.
Ми — друзі і вірні, і щирі,
Бо ми бережем повсякчас
Пташок, що літають у вирій,
І тих, що зимують у нас.

М. Стасюк